

БЕЗРІДНА Наталія,

здобувач вищої освіти третього курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник:

РЕЗВОРОВИЧ Кристина,

кандидат юридичних наук, завідувач
кафедри цивільного права та процесу
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ В КОНТЕКСТІ ПРАВ ЛЮДИНИ

Слід розпочати з того, що саме честь, рівність, свобода та гідність визначаються головними напрямками демократичного становища людини. Проте найвагомим принципом людських прав – є принцип рівності, який визнає, що всі люди мають бути рівними між собою. Саме «рівність» може розглядатися з юридичної точки зору, політичної, гендерної та інших. В умовах сучасності активного обертання набирають дослідження, що стосуються саме гендерної рівності. Щодо цього виникає багато дискусій серед науковців, актуальність питань стосується всіх сфер життєдіяльності людини. Розвиток гендерної рівності, як права, характеризується багатьма обговореннями, науковими заходами на міжнародному рівні тощо. Загальна декларація прав людини наголошує, що всі люди народжуються рівними у своїх правах, тому саме принцип рівності – є перешкодою порушення чи обмеження прав і свобод людини. Гендерні аспекти є системою завдань розвитку, як держави, так і суспільства. Виходячи з цього, дана тема має актуальне значення.

Права людини є суспільною цінністю, за весь час існування людини вони пройшли тяжкий шлях. Тому значну цінність для права займає і категорія гендерної рівності.

Науковець Оніщенко Н.М. розуміє гендерну рівність, як загальну складову принципу рівності, як принципу демократичного суспільства, яка визначає рівні права та свободи кожного, а саме – жінок та чоловіків. Конструкція цього поняття розкривається саме в контексті прав людини й визначається, як універсальний стандарт рівностей для всіх [1, с. 159].

Крочук М.І. у своїй роботі зазначає, що «гендер» – є змодельованою соціальними інститутами системою норм, цінностей чоловіків та жінок, виразом їх поведінки, стилю життя, ознакою ролей та відносин між ними, набутих ними в процесі соціалізації, що, у першу чергу, визначається

соціальними, політичними та культурними контекстами існування. Тобто, воно вказує на права жінок та чоловіків залежно від їх статі [2, с. 466].

Поняття та значення гендерної рівності слід розуміти, як значення прав чоловіків та жінок, а саме, як процес, що урівнює їх. Наприклад, це може виражатися у відносинах між ними під час робочого процесу, тобто гендер визначає соціальні можливості кожного.

Під поняттям гендерної рівності слід розуміти:

1. Формальну рівність, що закріплена законодавчо;
2. Рівність можливостей, надання переваги певній соціально-демократичній групі, з метою створення рівних умов з іншими групами на старті;
3. Рівність результату, тобто забезпечення ліквідації перешкод, які зумовлюються попередньою дискримінацією [3, с. 10].

З метою удосконалення захисту прав людини було прийнято Закон України «про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків». Цей законодавчий акт з гендерних питань став втіленням головних положень рівності статей, мета якого полягає у досягненні однакового становища жінок та чоловіків у всіх сферах життєдіяльності шляхом правового забезпечення прав та усуненням дискримінації за ознакою статі [4, с. 131].

Отже, гендерна рівність існує з метою реалізації рівних прав жінок і чоловіків, які надані їм з народження. Це відбувається шляхом надання рівних можливостей у всіх сферах життєдіяльності, внаслідок чого ліквідується дисбаланс між чоловіками та жінками. Доцільно зазначити, що складовими гендерної рівності є рівні права, свободи та обов'язки. Виходячи з вищевикладеного матеріалу доходимо висновку, що в контексті прав людини гендерні аспекти займають важливе значення.

Список використаних джерел:

1. Оніщенко Н. М. Права людини в нових правових реаліях: гендерний вимір. Філософія права і загальна теорія права. 2012. №1. С. 159 – 166.
2. Крочук М. І. Гендерна рівність як складова загального принципу рівності. Науковий вісник. 2011. №4. С. 464 – 471.
3. Інтегрування гендерного підходу в державну політику України. Київ : Державний ін-т проблем сім'ї та молоді, 2003. 128 с.
4. Гендерна рівність і розвиток: погляд у контексті європейської стратегії України : підручник. Вид Заповіт. За заг. ред. Чернова А. Київ : Центр Разумкова, 2016. 244 с.